

STRATEGIA

RZESZÓW

EWALUACJA EX-ANTE

2035

Evaluacja ex-ante

Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku

Opracowanie:

Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa

DYREKTOR
BIURA ROZWOJU MIASTA RZESZOWA

BARBARA PUJDAK

Spis treści

Wprowadzenie	4
Ocena trafności projektu Strategii	5
Ocena spójności wewnętrznej i zewnętrznej projektu Strategii	18
Ocena przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji projektu Strategii	35
Wnioski	35
Spis tabel.....	37

Wprowadzenie

Ewaluacja ex-ante projektu Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku stanowi kluczowy element procesu planowania strategicznego, mający na celu ocenę jakości i trafności założeń dokumentu przed jego formalnym przyjęciem. Jej głównym zadaniem jest weryfikacja, czy projekt Strategii odpowiada na zidentyfikowane potrzeby rozwojowe miasta, czy jest spójny z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym i regionalnym, oraz czy zakładane cele i działania są realistyczne i możliwe do osiągnięcia w przewidzianym horyzoncie czasowym.

Podstawę prawną do przeprowadzenia niniejszej *ewaluacji ex-ante* projektu Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku stanowi art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225), który obliguje podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju do przeprowadza uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju – przed jej przyjęciem.

Głównym powodem podjęcia prac nad nową Strategią rozwoju było zakończenie okresu obowiązywania dotychczasowej Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2025 r. Dodatkowo, decyzja o kompleksowym opracowaniu nowego dokumentu strategicznego wynikała z konieczności dostosowania się do obowiązujących zmian legislacyjnych. Nowelizacja przepisów prawa wprowadzająca istotne modyfikacje w systemie planowania przestrzennego, wymusiła zachowanie spójności dokumentów strategicznych, w tym strategii rozwoju, z polityką przestrzenną gminy. Ponadto, zmieniające się w ostatnich latach uwarunkowania społeczne i gospodarcze Rzeszowa stanowiły kluczowy argument za opracowaniem aktualnej i długofalowej strategii rozwoju dla miasta.

Prace nad projektem Strategii zostały poprzedzone sporządzeniem w 2024 roku Diagnozy na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 r. Opracowanie to, zgodnie z art. 10a ust 1. ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zawiera analizę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta z uwzględnieniem jego obszaru funkcjonalnego, tj. Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Diagnoza nie jest integralną częścią samej strategii i stanowi osobny dokument. Natomiast zgodnie z art. 10e ust. 3. ustawy o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy opracowanej na jej potrzeby.

Dnia 27 sierpnia 2024 r. Rada Miasta Rzeszowa podjęła Uchwałę Nr X/122/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Ewaluacja ex-ante dla projektu Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku została opracowana wewnętrznie, zgodnie z harmonogramem prac ujętych w Uchwale Nr X/122/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu

strategii, w tym trybu konsultacji, po wprowadzeniu poprawek do opracowanego dokumentu, wynikających z procesów konsultacji i opiniowania. Ewaluacja weryfikuje projekt strategii pod kątem jego trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności oraz jego spójności wewnętrznej i zewnętrznej.

Ocena trafności projektu Strategii

Analiza oceniała trafność i zasadność postawionych celów strategicznych oraz planowanych kierunków działań względem zidentyfikowanych problemów i wyzwań zawartych we Wnioskach z Diagnozy na potrzeby opracowania Strategii rozwoju miasta Rzeszowa do 2035r. Zgodnie z art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, diagnoza obejmuje sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną miasta Rzeszowa, z uwzględnieniem jego obszaru funkcjonalnego, tj. Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. W ramach prac nad diagnozą prac korzystano z różnych źródeł, zarówno z dokumentów Miasta Rzeszowa, jak również analiz, raportów opracowywanych i udostępnianych zarówno przez podmioty publiczne jak i organizacje z sektora prywatnego. Znaczna część danych pochodzi z Głównego Urzędu Statystycznego, a także wydziałów Urzędu Miasta Rzeszowa oraz innych jednostek organizacyjnych samorządu miasta. Zawarte w diagnozie zjawiska przedstawiono w ujęciu dynamicznym, obejmującym najczęściej okres pięciu lat. Niektóre dane dotyczące miasta Rzeszowa porównano z danymi dla wybranych pięciu ośrodków miejskich: Białegostoku, Lublina, Kielc, Krakowa oraz Wrocławia.

Zgodnie z art. 10e ust. 3. ustawy o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy opracowanej na jej potrzeby, które wskazują wyzwania i problemy miasta w obrębie wydzielonych dwunastu obszarów tematycznych dotyczących:

- demografii,
- warunków i jakości życia mieszkańców, usług publicznych i infrastruktury społecznej,
- gospodarki,
- turystyki i wizerunku miasta,
- transportu i komunikacji,
- infrastruktury technicznej,
- dziedzictwa kulturowego,
- środowiska i zmian do adaptacji klimatu,
- kapitału społecznego i aktywności obywatelskiej,
- polityki społecznej i bezpieczeństwa publicznego,
- planowania przestrzennego,
- otoczenia zewnętrznego.

W ramach ewaluacji ex-ante przeanalizowano wszystkie Wnioski z Diagnozy oraz cele strategiczne, kierunki działań i rekomendowane działania. Analiza wykazała pełne powiązanie wyznaczonych celów strategicznych oraz kierunków działań ze wskazanymi we Wnioskach z Diagnozy problemami i wyzwaniami w obrębie obszarów tematycznych. Postawione cele

strategiczne oraz wyznaczone w ramach nich kierunki działań są zdefiniowane w sposób odpowiadający na wyzwania Rzeszowa.

W tabeli 1. przedstawiono zależności Wniosków z Diagnozy ujętych w dwunastu blokach tematycznych (pierwsza kolumna) z celami i kierunkami działań zawartymi w Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku (druga i trzecia kolumna). Każdy z wniosków został przeanalizowany, następnie przyporządkowany do poszczególnych celów strategicznych, a w dalszej części do kierunków działań. Warto nadmienić, że poszczególne cele i kierunki działań oraz określone w ich ramach rekomendowane działania są ze sobą skorelowane i przenikają się wzajemnie. Stąd w poniższej tabeli odpowiedzi na wnioski z konkretnych obszarów tematycznych mogą znajdować się nie w jednym, a wielu celach strategicznych. W kolumnie „ocena powiązań” przedstawiono w sposób syntetyczny problematykę, na którą odpowiadają założenia Strategii w kontekście wniosków.

Tabela 1. Ocena powiązań celów strategicznych, kierunków działań ze zidentyfikowanymi problemami i wyzwaniem Rzeszowa zawartymi we wnioskach z Diagnozy

Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Demografia	Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	1.2 Troska o stan zdrowia mieszkańców miasta	Kierunki działań odpowiadają na problemy związane ze wzrostem liczby osób w wieku senioralnym, którzy wymagają odpowiedniej opieki oraz usług do nich kierowanych, w szczególności w zakresie opieki oraz zasobu mieszkaniowego.
		1.3 Rozwój infrastruktury i usług społecznych, w tym usług opiekuńczych	
		1.6 Podnoszenie jakości i rozwój zasobu mieszkaniowego	
		1.8 Wdrożenie zintegrowanego systemu planowania rozwoju miasta	Kierunek odpowiada problemowi związanemu z rzetelnym oszacowaniem liczby mieszkańców
	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	2.4 Aktywizacja seniorów jako ważnej grupy mieszkańców miasta	Kierunki działań odpowiadają na problemy związane ze wzrostem liczby osób w wieku senioralnym oraz obcokrajowców, których należy aktywizować i włączać w życie społeczne Rzeszowa.
		2.5 Włączanie obcokrajowców w życie społeczne miasta	

Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Warunki i jakość życia mieszkańców, usługi publiczne i infrastruktura społeczna	Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	1.1 Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji i opieki dla dzieci i młodzieży	Kierunki działań odpowiadają na problemy związane z rozwojem budownictwa mieszkaniowego, zwiększeniem zapotrzebowania na infrastrukturę społeczną związaną z edukacją, zdrowiem, usługami opiekuńczymi kulturą, sportem i rekreacją.
		1.2 Troska o stan zdrowia mieszkańców miasta	
		1.3 Rozwój infrastruktury i usług społecznych, w tym usług opiekuńczych	
		1.4 Rozwój oferty kulturalnej oraz form spędzania czasu wolnego	
		1.5 Rozwój sportu i rekreacji oraz poprawa kondycji fizycznej mieszkańców miasta	
		1.6 Podnoszenie jakości i rozwój zasobu mieszkaniowego	
		1.7 Podnoszenie sprawności instytucjonalnej organizacyjnych jednostek miasta	Kierunki działań odpowiadają na zagadnienia dotyczące monitorowania struktury demograficznej na osiedlach w celu dostosowania instytucji publicznych do potrzeb mieszkańców.
		1.8 Wdrożenie zintegrowanego systemu planowania rozwoju miasta	
	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	3.1 Zapewnienie przestrzeni do dalszego rozwoju gospodarczego miasta	Kierunki działań odpowiadają na zagadnienia związane z koniecznością wzrostu konkurencyjności Rzeszowa, jako miasta dobrego do życia, pracowania i studiowania. Rozwoju potencjału gospodarczego miasta oraz akademickości i usług wyższego rzędu.
		3.2 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, w tym wśród mieszkańców	
		3.3 Wzmocnienie pozycji miasta jako ośrodka akademickiego oraz centrum innowacji, badań i rozwoju	
		3.5 Rozwijanie potencjału turystycznego miasta	

	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	4.1 Rozwój miejskich terenów zielonych	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę zwiększenia terenów zielonych oraz przestrzeni publicznych wysokiej jakości.
		4.8 Poprawa jakości i estetyki przestrzeni miasta	
Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Gospodarka	Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	1.1 Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji i opieki dla dzieci i młodzieży	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu jakości życia mieszkańców, w tym usług podstawowych i wyższego rzędu, w celu przyciągnięcia specjalistów oraz środowisk kreatywnych.
		1.2 Troska o stan zdrowia mieszkańców miasta	
		1.4 Rozwój oferty kulturalnej oraz form spędzania czasu wolnego	
		1.5 Rozwój sportu i rekreacji oraz poprawa kondycji fizycznej mieszkańców miasta	
	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	2.4 Aktywizacja seniorów jako ważnej grupy mieszkańców miasta	Kierunki działań odpowiadają na problemy związane z bezrobociem oraz lepszym wykorzystaniem potencjału pracowników z innych państw.
		2.5 Włączanie obcokrajowców w życie społeczne miasta	

	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	3.1 Zapewnienie przestrzeni do dalszego rozwoju gospodarczego miasta	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę rozwoju gospodarczego, w tym terenów inwestycyjnych i powierzchni biurowych o wysokim standardzie, naukowo- badawczego, akademickiego miasta, a także handlu i usług w formie miejskich targowisk.
		3.2 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, w tym wśród mieszkańców	
		3.3 Wzmocnienie pozycji miasta jako ośrodka akademickiego oraz centrum innowacji, badań i rozwoju	
		3.4 Rozwijanie współpracy na linii administracja publiczna – biznes – szkolnictwo wyższe w celu podniesienia potencjału gospodarczego miasta i regionu	
		3.5 Rozwijanie potencjału turystycznego miasta	
		3.7 Podnoszenie bezpieczeństwa żywnościowego miasta	
		3.8 Wzmocnienie funkcji metropolitalnych Rzeszowa oraz Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego jako silnego ośrodka regionalnego i ponadregionalnego	
	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	4.1 Rozwój miejskich terenów zielonych	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu jakości życia mieszkańców, w tym terenów zielonych, przestrzeni publicznych, w celu przyciągnięcia specjalistów oraz środowisk kreatywnych.
		4.7 Dbłość o dziedzictwo kulturowe miasta	
		4.8 Poprawa jakości i estetyki przestrzeni miasta	

	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom	5.1 Poprawa warunków przemieszczania się pieszych jako najbardziej uprzywilejowanych uczestników ruchu	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu jakości życia mieszkańców, w tym rozwiązań komunikacyjnych, w celu przyciągnięcia specjalistów oraz środowisk kreatywnych.
		5.2 Rozwój infrastruktury dla rowerów jako pełnoprawnego środka transportu w mieście	
		5.3 Rozwój sieci drogowej ze szczególnym uwzględnieniem podstawowego układu komunikacyjnego miasta	
		5.4 Rozwój i integracja różnych form transportu publicznego	
Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Turystyka i wizerunek miasta	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	3.5 Rozwijanie potencjału turystycznego miasta	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu potencjału turystycznego miasta, w tym turystyki krajoznawczej, oferty handlu i usług, rozrywką, sportem i rekreacją, zapleczem wystawienniczo-konferencyjnym oraz wizerunku miasta.
		3.6 Nowa odsłona wizerunku i marki miasta w wymiarze międzynarodowym	

	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	4.7 Dbłość o dziedzictwo kulturowe miasta	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu potencjału dziedzictwa kulturowego Rzeszowa oraz ograniczeniu negatywnych skutków rozlewania się zabudowy w wyniku suburbanizacji.
		4.9 Poprawa ładu przestrzennego i ograniczenie negatywnych skutków suburbanizacji poprzez konsekwentną politykę planistyczną	
Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Transport i komunikacja	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom	5.1 Poprawa warunków przemieszczania się pieszych jako najbardziej uprzywilejowanych uczestników ruchu	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę rozwoju sieci dróg rowerowych oraz infrastruktury dla pieszych, dostępności do transportu publicznego, uzupełnienie niekompletnego układu drogowego, w szczególności domknięcie pierścieni obwodnic, rozwojem infrastruktury parkingowej oraz elektromobilności.
		5.2 Rozwój infrastruktury dla rowerów jako pełnoprawnego środka transportu w mieście	
		5.3 Rozwój sieci drogowej ze szczególnym uwzględnieniem podstawowego układu komunikacyjnego miasta	
		5.4 Rozwój i integracja różnych form transportu publicznego	
		5.5 Prowadzenie polityki parkingowej jako narzędzia wspierającego transport publiczny	
		5.6 Wdrażanie elektromobilności i rozwijanie alternatywnych form transportu	

Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Infrastruktura techniczna	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	4.2 Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę rozwoju systemów infrastruktury technicznej, przygotowanej do zmian klimatu i związanych z nimi gwałtownych zjawisk pogodowych oraz wzrostu zapotrzebowania na energię, a także poprawiających jakość środowiska naturalnego.
		4.3 Podnoszenie efektywności energetycznej miasta	
		4.4 Efektywne zarządzanie wodami opadowymi	
		4.5 Prowadzenie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej	
		4.6 Rozwój nowoczesnego i ekologicznego systemu gospodarki odpadami	
Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Dziedzictwo kulturowe	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	4.7 Dbłość o dziedzictwo kulturowe miasta	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę ochrony historyczne i kulturowej tożsamości Rzeszowa, opracowania uchwały krajobrazowej, zagospodarowania nieużytkowanych obiektów zabytkowych na usługi publiczne.
		4.8 Poprawa jakości i estetyki przestrzeni miasta	

Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Środowisko i adaptacja do zmian klimatu	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	4.1 Rozwój miejskich terenów zielonych	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu wszelkich form terenów zielonych, ochronę poprawy jakości powietrza oraz zarządzania wodami opadowymi.
		4.2 Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji	
		4.4 Efektywne zarządzanie wodami opadowymi	
Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Kapitał społeczny i aktywność obywatelska	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	2.1 Włączanie mieszkańców w proces zarządzania miastem	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu aktywności obywatelskiej w procesach decyzyjnych o mieście oraz w życiu społecznym miasta, współpracy z NGO i ekonomii społecznej, integrację społeczną migrantów.
		2.2 Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i wzmacnianie ich potencjału oraz wsparcie wolontariatu	
		2.5 Włączanie obcokrajowców w życie społeczne miasta	
		2.6 Rozwijanie kompetencji społecznych, kulturowych i cyfrowych mieszkańców	

Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Polityka społeczna i bezpieczeństwo publiczne	Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	1.3 Rozwój infrastruktury i usług społecznych, w tym usług opiekuńczych	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu zapotrzebowania na opiekę nad osobami starszymi.
		1.6 Podnoszenie jakości i rozwój zasobu mieszkaniowego	
	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	2.3 Wzmacnianie więzi społecznych ze szczególnym uwzględnieniem grup marginalizowanych i wykluczonych	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę wzrostu bezpieczeństwa na terenie Rzeszowa, wzmocnienia więzi społecznych ograniczających syndromu samotności i marginalizowania wśród mieszkańców oraz aktywizacji seniorów.
		2.4 Aktywizacja seniorów jako ważnej grupy mieszkańców miasta	
		2.7 Zwiększenie bezpieczeństwa miasta i budowanie odporności społecznej na sytuacje kryzysowe	
	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	3.2 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, w tym wśród mieszkańców	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę rozwoju „silver economy”.

Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Polityka przestrzenna	Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	1.6 Podnoszenie jakości i rozwój zasobu mieszkaniowego	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę rozwijania nowych stref mieszkaniowo-usługowych o wysokim standardzie zamieszkania
	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	3.1 Zapewnienie przestrzeni do dalszego rozwoju gospodarczego miasta	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę rozwoju korytarzy rozwoju usług oraz zagospodarowania terenów wojskowych przejętych przez miasto
	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	4.1 Rozwój miejskich terenów zielonych	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę rozwoju terenów zielonych, kształtowania systemu przestrzeni publicznych, troski o dziedzictwo kulturowe, oraz poprawę ładu przestrzennego w tym ograniczania negatywnych skutków rozlewania się zabudowy.
		4.7 Dbłość o dziedzictwo kulturowe miasta	
		4.8 Poprawa jakości i estetyki przestrzeni miasta	
		4.9 Poprawa ładu przestrzennego i ograniczanie negatywnych skutków suburbanizacji poprzez konsekwentną politykę planistyczną	
	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom	5.1 Poprawa warunków przemieszczania się pieszych jako najbardziej uprzywilejowanych uczestników ruchu	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę ograniczania ruchu samochodowego w centrum miasta na rzecz deptaków, placów, woonerfów w celu lepszej dostępności do przestrzeni publicznych.

Obszar tematyczny wniosków z Diagnozy	Cel strategiczny	Kierunki działań	Ocena powiązań
Otoczenie zewnętrzne	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	3.8 Wzmocnienie funkcji metropolitalnych Rzeszowa oraz Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego jako silnego ośrodka regionalnego i ponadregionalnego	Kierunki działań odpowiadają na potrzebę zwiększenia spójności i współpracy Rzeszowa z gminami ROF poprzez rozwój oraz wzmocnienie współpracy i powiązań gospodarczych, społecznych, kulturowych i transportowych

Źródło: opracowanie własne.

Wykazano wewnętrzną spójność dokumentu. Poszczególne cele strategiczne mogą być realizowane poprzez adekwatnie dobrane kierunki działań, które zostały uszczegółowione w rekomendowanych działaniach.

Projekt Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku wyznacza pięć celów strategicznych, którym odpowiada łącznie 38 kierunków działań. Zostały one przedstawione w postaci wspólnej matrycy. Każdy z wypracowanych kierunków działań został ujęty i przedstawiony w formie karty zawierającej: nazwę celu strategicznego, nazwę kierunku działania, rekomendowane działania, oczekiwane rezultaty. Dodatkowo w kartach przedstawiono główne powiązania między wyznaczonymi celami i kierunkami działań, a polityką przestrzenną miasta, aby ukazać ich wzajemne zależności.

Analiza wykazała zgodność poziomów planowania strategicznego, tj. cele strategiczne, kierunki działań i rekomendacje oraz trafność działań w projektowanym dokumencie względem problemów i wyzwań rozwojowych miasta.

Ocena spójności wewnętrznej i zewnętrznej projektu Strategii

Poniższa Tabela 2 weryfikuje wewnętrzną spójność struktury dokumentu Strategii pod kątem spełnienia wymagań, określonych w art. 10e ust 3. ustawy o samorządzie gminnym. Dokument posiada kompletną strukturę, zgodną z obowiązującymi przepisami.

Tabela 2. Ocena elementów strategii w odniesieniu do wymagań ustawowych

Elementy strategii wg. ustawy	Czy element znalazł się w Strategii?	Charakterystyka elementu w odniesieniu do treści Strategii
Wnioski z diagnozy przygotowanej na potrzeby strategii	TAK	Wnioski z diagnozy, jako Załącznik 2 do projektu Strategii, przedstawiają syntezę najistotniejszych zjawisk, problemów i wyzwań w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Zostały one podzielone na kategorie: demografia, warunki i jakość życia mieszkańców, usługi publiczne i infrastruktura społeczna, gospodarka, turystyka i wizerunek miasta, infrastruktura techniczna, dziedzictwo kulturowe, środowisko i adaptacja do zmian klimatu, kapitał społeczny i aktywność obywatelska, polityka społeczna i bezpieczeństwo publiczne, polityka przestrzenna, otoczenie zewnętrzne.

Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym	TAK	Sformułowane cele strategiczne wyznaczone zostały w wymiarach: społecznym (Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców; Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans), gospodarczym (Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek Międzynarodowy) oraz przestrzennym (Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej; Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom), klimatyczno-środowiskowym (Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej)
Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych	TAK	Sformułowane kierunki działań przypisane zostały do poszczególnych celów strategicznych. Kierunki działań wraz z rekomendowanymi działaniami wskazują na rodzaj zakładanych do realizacji założeń w ramach określonego celu strategicznego.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia	TAK	Sformułowane rezultaty planowanych działań wskazane zostały w kartach, na poziomie poszczególnych kierunków działań, zaś wskaźniki ich osiągnięcia zostały przedstawione w części dotyczącej systemu realizacji strategii, gdzie zostały wyznaczone na poziomie poszczególnych celów strategicznych. W ramach OSI zostały wskazane planowane korzyści dla miasta opisujące rezultaty planowanych działań w wymiarze przestrzennym.
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	TAK	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawiony został na schemacie zbiorczym oraz na schematach dodatkowych, uszczegóławiających poszczególne elementy tj. strefy urbanistyczne, system transportowy, system powiązań przyrodniczych, infrastruktura techniczna, infrastruktura społeczna, obszary rozwoju gospodarczego.
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	TAK	Sformułowane ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej zawierają przewidziane w ustawie obligatoryjne elementy.

Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju Województwa, wraz z zakresem planowanych działań	TAK	Przedstawiona charakterystyka obszarów strategicznej interwencji, wyznaczonych w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 wraz z zakładanymi działaniami.
Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań	TAK	Wyznaczone zostały Obszary Strategicznej Interwencji kluczowe dla miasta Rzeszowa tj.: OSI Dolina Wisłoka, OSI Tereny do przekształceń, OSI Aleja Tadeusza Rejtana, OSI Śródmieście. Dla OSI Dolina Wisłoka, OSI Tereny do przekształceń, OSI Aleja Tadeusza Rejtana wyznaczony został zakres planowanych działań, natomiast dla OSI Śródmieście zakres ten zostanie określony w Gminnym Programie Rewitalizacji.
System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	TAK	W ramach systemu realizacji Strategii przewidziano elementy tj. monitoring i ewaluacja, w obrębie których wyznaczone zostały wskaźniki monitoringu Strategii, wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych oraz podmioty odpowiedzialne za realizację strategii.
Ramy finansowe i źródła finansowania	W NIEPEŁNYM WYMIARZE	Źródła finansowania stanowią jeden z elementów Systemu realizacji Strategii. W części tej wskazane zostały źródła finansowania bez określenia prognozowanych kosztów działań (ram finansowych).

Źródło: opracowanie własne.

Jednym z kluczowych wyzwań przy opracowywaniu projektu Strategii, integrującej aspekty społeczno-gospodarcze z przestrzennymi i klimatyczno-środowiskowymi, było zapewnienie ich wzajemnej zgodności, przejawiającej się powiązaniem celów strategicznych oraz kierunków działań z elementami polityki przestrzennej. Spójność ta została przedstawiona w Tabeli 3.

Tabela 3. Powiązanie celów strategicznych oraz kierunków działań z elementami polityki przestrzennej

Cel strategiczny	Kierunek działań	Powiązanie z elementami polityki przestrzennej
Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	1.1 Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji i opieki dla dzieci i młodzieży	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej
	1.2 Troska o stan zdrowia mieszkańców miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej

	1.3 Rozwój infrastruktury i usług społecznych, w tym usług opiekuńczych	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej
	1.4 Rozwój oferty kulturalnej oraz form spędzania czasu wolnego	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej OSI Śródmieście OSI Tereny do przekształceń
	1.5 Rozwój sportu i rekreacji oraz poprawa kondycji fizycznej mieszkańców miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody: – w odniesieniu do terenów otwartych/terenów zieleni naturalnej – w odniesieniu do obszarów zieleni urządzonej • Zasady ochrony krajobrazu • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej
	1.6 Podnoszenie jakości i rozwój zasobu mieszkaniowego	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej OSI Tereny do przekształceń OSI Aleja Tadeusza Rejtana
	1.7 Podnoszenie sprawności instytucjonalnej organizacyjnych jednostek miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej
	1.8 Wdrożenie zintegrowanego systemu planowania rozwoju miasta	Brak powiązań
Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	2.1 Włączanie mieszkańców w proces zarządzania miastem	Brak powiązań
	2.2 Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i wzmacnianie ich potencjału oraz wsparcie wolontariatu	Brak powiązań
	2.3 Wzmacnianie więzi społecznych ze szczególnym uwzględnieniem grup marginalizowanych i wykluczonych	Brak powiązań

	2.4 Aktywizacja seniorów jako ważnej grupy mieszkańców miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej • Kierunki rozwoju systemów komunikacji transportowej
	2.5 Włączanie obcokrajowców w życie społeczne miasta	Brak powiązań
	2.6 Rozwijanie kompetencji społecznych, kulturowych i cyfrowych mieszkańców	Brak powiązań
	2.7 Zwiększenie bezpieczeństwa miasta i budowanie odporności społecznej na sytuacje kryzysowe	Brak powiązań
Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	3.1 Zapewnianie przestrzeni do dalszego rozwoju gospodarczego miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej OSI Aleja Tadeusza Rejtana OSI Tereny do przekształceń
	3.2 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, w tym wśród mieszkańców	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
	3.3 Wzmocnienie pozycji miasta jako ośrodka akademickiego oraz centrum innowacji, badań i rozwoju	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej
	3.4 Rozwijanie współpracy na linii administracja publiczna – biznes – szkolnictwo wyższe w celu podniesienia potencjału gospodarczego miasta i regionu	Brak powiązań
	3.5 Rozwijanie potencjału turystycznego miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej • Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej OSI Tereny do przekształceń OSI Śródmieście OSI Aleja Tadeusza Rejtana

	3.6 Nowa odsłona wizerunku i marki miasta w wymiarze międzynarodowym	OSI Tereny do przekształceń OSI Śródmieście OSI Aleja Tadeusza Rejtana OSI Dolina Wisłoka
	3.7 Podnoszenie bezpieczeństwa żywnościowego miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjne
	3.8 Wzmocnienie funkcji metropolitalnych Rzeszowa oraz Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego jako silnego ośrodka regionalnego i ponadregionalnego	Brak powiązań
Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskie	4.1 Rozwój miejskich terenów zielonych	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody • Zasady ochrony krajobrazu • Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej • Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej OSI Dolina Wisłoka
	4.2 Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczanie niskiej emisji	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody – w zakresie ochrony powietrza • Zasady ochrony krajobrazu • Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej
	4.3 Podnoszenie efektywności energetycznej miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody – w zakresie ochrony powietrza • Zasady ochrony krajobrazu • Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej • Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej powyżej 500 kW
	4.4 Efektywne zarządzanie wodami opadowymi	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady ochrony krajobrazu

		• Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody – w odniesieniu do zieleni jako kluczowego elementu systemu przyrodniczo-klimatycznego – w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych OSI Dolina Wisłoka OSI Śródmieście
	4.5 Prowadzenie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody – w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych • Zasady ochrony krajobrazu • Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej
	4.6 Rozwój nowoczesnego i ekologicznego systemu gospodarki odpadami	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej • Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej powyżej 500 kW
	4.7 Dbłość o dziedzictwo kulturowe miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej OSI Śródmieście
	4.8 Poprawa jakości i estetyki przestrzeni miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej • Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej • Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody • Zasady ochrony krajobrazu OSI Śródmieście OSI Dolina Wisłoka OSI Aleja Tadeusza Rejtana OSI Tereny do przekształceń

	4.9 Poprawa ładu przestrzennego i ograniczanie negatywnych skutków suburbanizacji poprzez konsekwentną politykę planistyczną	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej • Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza i przyrody • Zasady ochrony krajobrazu
Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom	5.1 Poprawa warunków przemieszczania się pieszych jako najbardziej uprzywilejowanych uczestników ruchu	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej • Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej • Kierunki rozwoju systemów komunikacji transportowej OSi Śródmieście OSi Dolina Wisłoka OSi Tereny do przekształceń OSi Aleja Tadeusza Rejtana
	5.2 Rozwój infrastruktury dla rowerów jako pełnoprawnego środka transportu w mieście	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju systemów komunikacji transportowej OSi Dolina Wisłoka OSi Aleja Tadeusza Rejtana OSi Tereny do przekształceń
	5.3 Rozwój sieci drogowej ze szczególnym uwzględnieniem podstawowego układu komunikacyjnego miasta	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju systemów komunikacji transportowej
	5.4 Rozwój i integracja różnych form transportu publicznego	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju systemów komunikacji transportowej OSi Dolina Wisłoka OSi Aleja Tadeusza Rejtana OSi Tereny do przekształceń
	5.5 Prowadzenie polityki parkingowej jako narzędzia wspierającego transport publiczny	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

		• Kierunki rozwoju systemów komunikacji transportowej OSI Śródmieście
	5.6 Wdrażanie elektromobilności i rozwijanie alternatywnych form transportu	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej: • Kierunki rozwoju systemów komunikacji transportowej

Źródło: opracowanie własne.

Z powyżej tabeli wynika zasadnicza spójność pomiędzy celami strategicznymi i kierunkami działań a polityką przestrzenną Rzeszowa z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleniami w zakresie polityki przestrzennej i obszarów strategicznej interwencji, pomimo zróżnicowanego stopnia zbieżności w odniesieniu do poszczególnych kierunków działań. Wskazuje się, że niektóre kierunki działań nie mają charakteru terytorialnego. Dotyczy to zwłaszcza działań skoncentrowanych na konkretnych grupach społecznych lub sferach działalności przenikających całe miasto, nie wymagając koncentracji w specyficznych lokalizacjach.

W zakresie spójności zewnętrznej, projekt Strategii został poddany analizie komplementarności z dokumentami wyższego rzędu na poziomie krajowym i regionalnym takimi jak:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowa Polityka Miejska 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Strategia ZIT Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030.

Przeprowadzona analiza wykazała spójność zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku celów strategicznych z wyznaczonymi celami dokumentów wyższego rzędu, zarówno na poziomie krajowym jak i regionalnym.

Tabela 4. Spójność Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku z dokumentami wyższego rzędu

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategiczných		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	X	X	X		
	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	X	X	X	X	X
	Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	X	X			
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	X	X	X	X	X
	Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych		X	X		

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategicznych		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
	Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	X				
Krajowa Polityka Miejska 2030	Miasto kompaktowe				X	X
	Miasto zielone				X	
	Miasto produktywne			X		
	Miasto cyfrowe	X	X			
	Miasto dostępne	X			X	X
	Miasto sprawne	X				
Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030	Cel 1. Gospodarka i nauka –Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.			X	X	
	Cel 2. Kapitał ludzki i społeczny – Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy	X	X			

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategicznych		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
	umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.					
	Cel 3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska – Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego.			X	X	X
	Cel 4. Dostępność usług - Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych.	X	X	X	X	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego	Kierunek 1.1. Poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu			X		

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategicznych		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030	osadniczego województwa					
	Kierunek 2.1. Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów				X	
	Kierunek 2.2. Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków				X	X
	Kierunek 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego				X	
	Kierunek 3.1. Podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa	X		X	X	
	Kierunek 3.2. Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego			X	X	
	Kierunek 4.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa					X

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategiczych		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
	Kierunek 5.1. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa				X	
	Kierunek 5.2. Racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej				X	
	Kierunek 5.3. Rozwój systemu gospodarki odpadami				X	
	Kierunek 5.4. Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej		X			
	Kierunek 6.1. Zwiększenie zdolności obronnej i bezpieczeństwa państwa		X			
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego	3.1. Dalszy rozwój funkcji metropolitalnych Rzeszowa			X		
	3.2. Rozwój gospodarczy, w tym rozwój przemysłu wysokich technologii			X	X	X
	3.3. Wzmocnienie potencjału społecznego i gospodarczego ośrodków miejskich		X	X		X

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategicznych		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
	i gminnych stymulujących rozwój ROF					
	3.4. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym					X
	3.5. Integracja i rozwój transportu publicznego					X
	3.6. Poprawa ładu przestrzennego, ochrona i racjonalne wykorzystanie przestrzeni nieurbanizowanej				X	
	3.7. Rozwój kapitału ludzkiego		X			
	3.8. Wzrost poziomu życia mieszkańców	X			X	
	3.9. Ochrona zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego				X	
	3.10. Rozwój rekreacji i różnych form usług turystycznych			X		
	3.11. Rozwój rolnictwa ekologicznego i specjalistycznego			X		

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategicznych		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
Strategia ZIT Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030	Cel strategiczny 1. Rozwój i profesjonalizacja systemu usług publicznych	X	X			
	Cel strategiczny 2. Wzmacnianie kapitału ludzkiego oraz społecznego	X	X	X	X	X
	Cel strategiczny 3. Budowanie pozycji i wizerunku ROF jako dynamicznego obszaru wzrostu w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej			X		
	Cel strategiczny 4. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu oraz adaptacja do zmian klimatu				X	
	Cel strategiczny 5. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego			X	X	

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku Cele nadrzędnych dokumentów strategiczych		Cel 1. Wysoki standard usług publicznych odpowiadający na potrzeby mieszkańców	Cel 2. Silna i bezpieczna społeczność oparta na równości szans	Cel 3. Nowoczesna gospodarka wykorzystująca potencjał naukowy, badawczy oraz wizerunek międzynarodowy	Cel 4. Odporność na zmiany klimatyczne oraz wysoka jakość środowiska i przestrzeni miejskiej	Cel 5. Zrównoważony i zintegrowany system transportowy przyjazny mieszkańcom
	i dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu oraz adaptacja do zmian klimatu					
	Cel strategiczny 6. Integracja ROF w oparciu o nowoczesny transport publiczny i efektywny system komunikacji					X

Ocena przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji projektu Strategii

Projekt Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku zakłada, że Prezydent Miasta Rzeszowa wraz z Radą Miasta będą odpowiedzialni za realizację dokumentu w zakresie wynikającym z ich ustawowych kompetencji, a w pozostałych obszarach będą pełnić funkcję koordynacyjną i wspierającą działania innych podmiotów zewnętrznych.

System realizacji ujęty w projekcie Strategii obejmuje monitoring i ewaluację, w tym zestawienie wskaźników służących weryfikacji stanu wdrażania dokumentu. Projekt dokumentu zakłada przeprowadzenie dwóch ewaluacji: okresowej oraz *ex-post*. Natomiast monitoring powinien być przeprowadzany corocznie. Wyniki powyższych analiz opracowywane będą w formie raportów.

Wskaźniki monitoringu służą ocenie stopnia wdrażania projektu Strategii na poziomie poszczególnych celów strategicznych. W ramach oceny trendów rozwojowych w czasie obowiązywania dokumentu, dla wskaźników monitoringu wyznaczono ich wartości bazowe, wartości pośrednie na 2030 r. oraz wartości docelowe na 2035 r. Zostały one poprawnie przypisane do poszczególnych celów strategicznych i są zgodne z zasadą SMART, co oznacza, że są konkretne, mierzalne, osiągalne, istotne i określone w czasie.

Projekt Strategii określa ramy finansowe i źródła finansowania strategii. Wskazane zostały jedynie źródła finansowania, bez określenia prognozowanych kosztów działań (ram finansowych).

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych obejmują propozycje opracowania konkretnych dokumentów o charakterze wykonawczym (wdrożeńiowym), a także w postaci planów czy programów.

Wnioski

1. Diagnoza na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku obejmuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej z uwzględnieniem Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Diagnoza została przygotowana w oparciu o dane zastane pochodzące głównie ze statystyki publicznej (BDL GUS) oraz Urzędu Miasta Rzeszowa, za rok 2023 lub 2024, w zależności od dostępności. Dokonano również analizy porównawczej Rzeszowa na tle wybranych pięciu ośrodków miejskich: Białegostoku, Lublina, Kielc, Krakowa oraz Wrocławia.
2. Na podstawie Diagnozy na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku zostały opracowane Wnioski z Diagnozy, które stanowią załącznik do projektu Strategii. Zostały tam wskazane główne problemy i wyzwania miasta w obrębie wydzielonych obszarów tematycznych dotyczących:
 - demografii,
 - warunków i jakości życia mieszkańców, usług publicznych i infrastruktury społecznej,
 - gospodarki,
 - turystyki i wizerunku miasta,

- transportu i komunikacji,
 - infrastruktury technicznej,
 - dziedzictwa kulturowego,
 - środowiska i zmian do adaptacji klimatu,
 - kapitału społecznego i aktywności obywatelskiej,
 - polityki społecznej i bezpieczeństwa publicznego,
 - planowania przestrzennego,
 - otoczenia zewnętrznego.
3. Cele strategiczne oraz kierunki działania zostały **trafnie** określone - stanowią adekwatną odpowiedź na zidentyfikowane problemy i wyzwania miasta, przedstawione we Wnioskach z Diagnozy.
 4. Cele strategiczne uwzględniają wszystkie aspekty wizji i zostały przełożone na konkretne kierunki działań. Każdemu z nich przypisano rekomendowane działania wpisujące się w założenia projektu Strategii. Ich poziom szczegółowości jest wyważony, aby nie dopuścić do pominięcia kluczowych działań niezbędnych dla skutecznej realizacji projektu Strategii. Wskazane cele i kierunki są zgodne ze sobą, nie są sprzeczne ani nie nakładają się na siebie, co zapewnia **spójność wewnętrzną**.
 5. Dokument odznacza się **spójnością zewnętrzną** na poziomie celów określonych w dokumentach wyższego rzędu, zarówno na poziomie krajowym jak i regionalnym.
 6. Planowane przedsięwzięcia przyporządkowano do konkretnych kierunków działań, co sprzyja **efektywnemu i skutecznemu** osiągnięciu wyznaczonych celów strategicznych. Dokument zawiera oczekiwane rezultaty dla poszczególnych kierunków działań.
 7. Projekt dokumentu w sposób ogólny określa system realizacji Strategii. W dokumencie przedstawiono zbiór potencjalnych źródeł finansowania bez określenia dokładnych ram finansowych.
 8. Polityka przestrzenna ujęta w projekcie Strategii w postaci modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń i rekomendacji jest spójna z polityką rozwoju miasta. Ich **spójność** przedstawiono na poziomie kierunków działań.
 9. Dokument posiada kompletną strukturę, zgodną z obowiązującymi przepisami, określonymi w art. 10e ust 3. ustawy o samorządzie gminnym. Ponadto proces konsultowania i procedowania dokumentu został przeprowadzony poprawnie.
 10. Uwagi i opinie zgłoszone w trakcie procesu konsultacji zostały przeanalizowane, a ich zasadność poddana weryfikacji. Na ich podstawie wprowadzono odpowiednie zmiany w dokumencie, obejmujące korekty, aktualizację danych, dopracowanie oraz uzupełnienie treści. Działania te pozwoliły na wyeliminowanie błędów i przeoczeń, co przyczyniło się do podniesienia jakości opracowania i zapewnienia jego rzetelności.
 11. W przeprowadzonej ewaluacji nie stwierdzono uchybień proceduralnych, dokument powstawał zgodnie z obowiązującymi przepisami nowelizowanej ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Spis tabel

Tabela 1. Ocena powiązań celów strategicznych, kierunków działań ze zidentyfikowanymi problemami i wyzwaniem Rzeszowa zawartymi we wnioskach z Diagnozy.....	7
Tabela 2. Ocena elementów strategii w odniesieniu do wymagań ustawowych.....	18
Tabela 3. Powiązanie celów strategicznych oraz kierunków działań z elementami polityki przestrzennej	20
Tabela 4. Spójność Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do 2035 roku z dokumentami wyższego rzędu.....	27